

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 148 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af lov om tilsyn med skibe.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 185) findes i tidenden sp. 5992).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 149 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af lov om hjemmeværnet.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 115) findes i tidenden sp. 5993).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges med 132 stemmer mod 13; 4 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af lov om kommunale valg.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 83) findes i tidenden sp. 6021).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 149 stemmer; 1 medlem tilkendegav, at han hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om bekæmpelse af kønssygdomme.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 165) findes i tidenden sp. 6031).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 150 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om statens bygge- og boligfond.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 125) findes i tidenden sp. 2653, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 1447).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Svend Jakobsen: Det er en meget lille lovændring, vi har for her. Den skal skabe mulighed for, at der kan ydes lån af bygge- og boligfonden til modning og arealkøb til en lavere rente end markedsrenten.

Jeg synes, det er rigtigt her ved anden behandling at oplyse, at ministeren har meddelt, at han med det nuværende renteniveau vil finde en rentesats på 7 pct. passende.

Sigtet hermed er at give kommunerne mulighed for og animere dem til at føre en aktiv jordpolitik, hvilket absolut er stærkt påkrævet.

Formanden: Der må være mere ro i alle dele af salen.

Svend Jakobsen: Jeg vil nøjes med her ved anden behandling at slå fast, at behovet for, at der ude i kommunerne føres en aktiv jordpolitik, ikke er blevet mindre, end da vi havde lovforslaget til første behandling. Jeg skal derfor anbefale tinget at føre lovforslaget frem til vedtagelse, og jeg skal give min gruppes tilslutning til dets gennemførelse.

Clara Munck: Jeg kan kun beklage, at hverken boligministeren eller regeringen har været lydhøre over for de bemærkninger, der blev gjort ved lovforslagets første behandling. Jeg pegede dengang på mit partis vegne bl. a. på, at vi ikke fandt nogen anledning til, at staten skulle animere kommunernes lånetrang, navnlig ikke på et tidspunkt, hvor vi erkendte, at vi af hensyn til erhvervslivet måtte se meget alvorligt på spørgsmålet om kapitaltilførsel.

Vi har i udvalget selvfølgelig undersøgt det, hr. Svend Jakobsen talte om som kommunernes behov. Jeg skal ikke her komme ind på deres behov for aktiv jordpolitik, men vi har i hvert fald måttet konstatere, at der ikke er noget væsentligt behov for, at staten stiller midler til rådighed, oven i købet under markedsrente, til udlån

til kommunerne. Vi har fået oplyst fra Kommunekreditforeningen, at man ikke på noget tidspunkt har måttet afslå at yde et lån, når der har været søgt om det fra kommunal side.

Vi har siden første behandling på et par områder, bl. a. i finansudvalget, behandlet kommunernes økonomi. Vi har hørt indenrigsministeren, der havde et beløb på 45 mill. kr. til rådighed til udlån til kommuner med vækstproblemer, erklære, at disse penge har der ikke været brug for. Vi ved, at boligministeren har et stort beløb til rådighed, som kunne være brugt til forskudsrefusion til kommuner i anledning af boligsikringen. Det har der heller ikke været søgt om. Derfor kan jeg ikke se nogen som helst begrundelse for, at regeringen ikke har kunnet følge oppositionen i dens forslag om, at disse 58 mill. kr. til udlån i indeværende år bliver sparet.

Vi har fra konservativ side i forbindelse med de store statsspareforhandlinger i det politisk-økonomiske udvalg stillet direkte forslag om, at boligministeren ikke i indeværende finansår disponerer over sine 58 mill. kr. og næste år ikke disponerer over de 67 mill. kr., idet vi selvfølgelig har godtaget den disposition, der var truffet.

Jeg må beklageligvis ende omtalen af dette lovforslag med at sige, at der ikke har været lydhørhed i regeringen. Jeg skal ikke sige mere om erhvervslivet, det skal jo drøftes i den kommende uge; men vi kan i hvert fald ikke medvirke til lovforslagets gennemførelse.

Guldberg: Jeg skal på venstres vegne, ud over hvad der fremgår af betænkningens mindretalserklæring, pege på, at vi i det hele taget er meget utilfredse med, at boligministeren med dette som med en række andre lovforslag tilsyneladende fortsætter med en tilskudspolitik, som efter vores opfattelse er hovedårsagen til de høje priser i nybyggeriet og baggrunden for mulighederne på hele dette område for mere forretningsmæssige spekulationer.

Når staten låner penge ud til underrente, er det et tilskud, og når staten giver tilskud, enten det så er til kommuner eller til selskaber, forøger man efterspørgslen og dermed prisen for alle dem, der skal handle på området uden tilskud.

[Guldborg.]

Engang, når vi skal gøre denne samplings mange boligforslag op, vil vi kunne se tilbage på dette og en lang række andre vedtagne forslag — det bliver dette formentlig også — om øget støtte til det sociale byggeri. Nu er situationen den ude omkring, ikke mindst i det storkøbenhavnske område, at selv om der findes masser af arealer, der kan bebygges, er praktisk taget det hele beslaglagt af kommunerne eller af de sociale selskaber og forbeholdt dem.

Der er prisstigninger på, og i øjeblikket er der mange, der har forædt sig, så nu handles der tilbage. Der kan vi altså komme ud for, at det tilskud, som boligministeren og flertallet vil yde, yderligere er med til at sikre, at der ikke kommer byggegrunde på markedet, og at de nuværende grunde bliver holdt tilbage, hvad enten det er i kommuner eller i de sociale selskaber, ved hjælp af dette tilskud fra staten.

Ud over den bemærkning, mindretallet i øvrigt har givet, og som generelt går på, at vi slet ikke kan se det behov, man taler om i forhold til kommunerne, så har vi også fra venstres side den indvending, at det er med til at øge mulighederne for spekulation. Det er i virkeligheden et tilskud til prisforhøjelser.

Skovmand: Mit parti kan ikke tilslutte sig det foreliggende lovforslag. Vi finder det betænkeligt, at der opereres med en særlig nedsat rente til kommunerne på et tidspunkt, hvor så mange ting er i støbeskeen i henseende til, hvad kommunen og hvad staten skal betale. Vi nærer bekymring for, at man ved at indføre denne nedsatte rente etablerer en praksis, som det senere vil være svært at komme af med. Ud fra den betragtning vil vi stemme imod ved tredje behandling.

Når dette er sagt, håber jeg, at vi i udvalget for fysisk planlægning kan få den fornødne oplysning om, hvordan lovforslaget virker, så vi, om det er nødvendigt, kan slå alarm, hvis der skulle komme en uheldig udvikling som følge af denne lovgivning.

I den sammenhæng vil jeg gerne rette opfordring til boligministeren om ved de bevillinger, han vil give til lån, at skele temmelig kraftigt til, at støtten går til kommuner, der efter de foreliggende planer

bør udvikles, og ikke til kommuner, som ikke bør udvikles. Vi har ikke hidtil i det materiale, vi har fået forelagt, kunnet se nogen klar linje i udstedelsen af lån. Jeg håber, at den vil komme fremover.

Maigaard: Jeg må måske uden for min disposition indlede med at sige, at vi engang har haft en stor venstremand her i tinget, som havde én eneste tale. Nu har vi en anden venstremand, hr. Guldborg, som har to taler. Den ene handler om det almennyttige byggeri, og den har vi hørt nogle gange. Den anden handler om markedsrenten, og det var den, der blev brugt i dag. Jeg håber, at talen om markedsrenten vil blive husket, når vi nu skal til at diskutere parcelhusenes finansiering og skattefordel, for dér er det jo ikke ligefrem markedsrenten, der optager hr. Guldborg. Dette til venlig erindring.

Dernæst vil jeg sige, at der i disse år er meget bred enighed om, at vi skal prøve at lette det offentlige for nogle af de mange ressourcer, det offentlige beslægtede. Derfor snakkes der meget om at spare. Men disse sparebestræbelser kan drives så vidt, at det nærmer sig det, jeg vil kalde en kontodille: man tror, at fordi man letter en af statens konti for nogle udgifter, har man sparet det danske samfund for penge. Det er ikke tilfældet, synes jeg. I en række tilfælde er det sådan, at hvis man investerer over statsbudgettet, kan man lette det danske samfund for en række byrder, og det er det, der sker her.

Hvis kommunerne får mulighed for at føre en aktiv jordpolitik, hvis de f. eks. ikke skal låne penge i statens bolig- og byggefond til den højeste markedsrente, men til en lavere, vil vi spare det danske samfund for en række udgifter. Det, som er så deprimerende, er, at man prøver at anskuelligøre disse problemer ud fra en snæver betragtning af konti på statsbudgettet uden at anlægge et bredere syn på problemerne.

Jeg mener, at man ved at animere kommuner og almennyttige selskaber til at engagere sig i jordpolitikken foregriber udgifter og dermed får sparet det danske samfund for en række udgifter, som vil komme, hvis prisudviklingen og jordspekulationen løber videre. Derfor synes jeg, man skal støtte lovforslaget.

Til sidst vil jeg spørge, hvornår vi ser et

[Maigaard.]

radikalt oprør i det radikale venstre. Jeg synes, den sidste tale her viser, at det savnes.

Boligministeren (Helge Nielsen): Til hr. Svend Jakobsen vil jeg gerne sige, at jeg er helt enig i det, som har været hovedbetragtningen bag ved dette lovforslag, også set i sammenhæng med det lovforslag, som samtidig var til første behandling, forslaget om ekspropriation til boligformål. Disse to lovforslag skal ses i sammenhæng som et stykke aktiv jordpolitik, der skal være med til at fremme den udvikling, som ligger i at få flere grunde frem og til billigere priser.

Til fru Clara Munck har jeg den oplysning, at byggemodningen ligger under låne-loftet og jordkøbene over. Derfor kan jeg ikke rigtig forstå betragtningerne.

Når fru Clara Munck samtidig oplyser, at der ingen afslag har været, er det ikke helt korrekt. Jeg har i udvalget oplyst om, hvilke sager vi har behandlet. Jeg kan samtidig til hr. Skovmands spørgsmål om det samme problem sige, at vi foretager en nøje vurdering af lånesagerne, og jeg vil gerne her bekræfte, at vi i høj grad tager hensyn til udviklingskommunerne. Jeg er meget villig til at komme i udvalget for fysisk planlægning og give de oplysninger, som hr. Skovmand her beder om.

Jeg skal ikke komme med mange kommentarer til hovedindholdet i det, hr. Guldberg sagde, men kun sige, at mig bekendt er de boliglovforslag, der er vedtaget i denne samling, vedtaget af alle 5 partier i enighed. Jeg håber, at det fortsat kan være linjen, og at dette er en enlig undtagelse.

Jeg har ingen bemærkninger til hr. Maigaard, som jeg er enig med.

Jeg havde fået forståelsen af, at de radikale ville medvirke ved dette lovforslags gennemførelse, hvis ændringsforslag nr. 1 blev stillet. Det er i lyset af dette, at ændringsforslaget om revisionsbestemmelsen er stillet. Da jeg nu må konstatere, at dette må bero på en misforståelse, vil jeg gerne meddele formanden, at jeg agter at tage ændringsforslag nr. 1 tilbage.

Formanden: Ændringsforslag nr. 1 er taget tilbage. Ønsker nogen at optage det?

(Ophold). Da det ikke er tilfældet, er det bortfaldet.

Skovmand: Jeg har lige en bemærkning til ministerens ord om, at man gerne vil støtte udviklingskommunerne. Det dækker jo ikke helt det begreb, jeg var inde på. Udviklingskommunerne kan både være kommuner, der burde udvikles, og kommuner, der ikke burde udvikles. Jeg kan som et eksempel på det sidste nævne Ballerup-Måløv, som efter den foreliggende egnsplan for Københavnsområdet ikke skulle have haft den udvikling, den har fået. Det var ud fra den betragtning, jeg fremsatte mine bemærkninger.

Boligministeren (Helge Nielsen): Min bemærkning gik på kommuner, der burde udvikles.

Clara Munck: Jeg sagde ikke, at man i ministeriet ikke havde afvist ansøgninger. Jeg nævnte udtrykkelig Kommunekreditforeningen og nævnte den lånefond, om jeg så må sige, der var her med midler, som boligministeren og indenrigsministeren disponerer over.

Boligministeren (Helge Nielsen): En af de ting, som måske kan være årsag til den manglende efterspørgsel af disse penge, er vel, at det har været det sted i landet, hvor det har været dyrest at låne penge, bortset fra det mørke marked.

(Kort bemærkning).

Clara Munck: Jeg kan nu ikke se, at statens bygge- og boligfond er det dyreste sted at låne penge, al den stund man har holdt sig til markedsrenten. Den er naturlig for de fleste andre, der ikke har en særlig bevågenhed hos boligministeren.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslag nr. 1 var taget tilbage.

§ 1, ændringsforslag nr. 2 og § 2, således ændret,
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af fo, slag til lov om ændring af færdselsloven. (Hyrekørsel).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 127) findes i tidenden sp. 2907, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 1479).

Der var stillet 4 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Otto Mørch: Der er vel ingen grund til her ved anden behandling af hyrevognslovgivningen at tage et opkog af den principielle debat, vi havde ved første behandling. Vi kender jo synspunkterne meget godt fra adskillige debatter om dette erhvervsområde. Jeg skal derfor blot konstatere, idet jeg henviser til udvalgsbetænkningen, at et flertal, bestående af socialdemokratiet, SF og hr. Lennart Larson, indstiller lovforslaget til vedtagelse med de stillede ændringsforslag. De tilgodeser ønsker dels fra Kommunernes Landsforening, dels fra det storkøbenhavn-ske hyrevognsnævn samt hyrevognserhvervets organisationer. Selv om VKR ikke kan medvirke til lovforslagets gennemførelse, går jeg ud fra, at de ikke har noget imod de forbedringer, som ændringsforslagene er udtryk for.

Ved ændringsforslag nr. 1 giver vi lov hjemmel til at opkræve gebyrer for bevilningsudstedelse, vognkort m. v. Jeg synes, det er rimeligt, at erhvervet herigennem kommer til at bidrage til den kommunale administration af den foreslåede hyrevognsordning.

I ændringsforslag nr. 2 giver vi mulighed

for, når særlige forhold gør sig gældende, at dispensere fra den kommunale pligt til oprettelse af holdepladser. Det ligger jo sådan, at vi har nogle udprægede landkommunale områder, hvor der ikke er behov for en holdepladsordning. Derfor denne dispensationsmulighed.

I relation til dette forhold har justitsministeren i udvalget givet udtryk for, at det, ligeledes især i mindre landkommuner, vil være rimeligt at fritage visse bevillingshavere for den tilsigtede ordning med deltagelse i fælles bestillingskontorer. Via bekendtgørelse vil dette forhold blive tilgode- set.

Ændringsforslag nr. 3 er en følge af ændringsforslag nr. 4, hvor vi lovfæster det hidtidige hyrevognsnævn for Storkøbenhavn og samtidig udvider det til at omfatte samtlige kommuner i Københavns amt. Efter min mening er det en naturlig, ja, selvfølgelig ordning i et område, som faktisk udgør ét stort transport- og trafikområde. Som det fremgår af betænkningen, har vi i udvalget drøftet, om hyrevogne burde have adgang til at benytte særlige gader eller baner i gaderne for den kollektive trafik. Nu ligger det sådan, at den slags trafikfordelingsforanstaltninger endnu ikke er meget udbredt herhjemme, men de er på vej i de store byer. Jeg mener dog, at af trafikikkerhedsmæssige grunde kan man være betænkelig, hvis der ikke sikres en meget klar afmærkning af såvel disse trafikarer som af de trafikelementer, der må befærde dem. Men ministeren har givet tilsagn om undersøgelser på dette område, bl. a. i samarbejde med ministeren for offentlige arbejder, og udvalget ønsker naturligvis at blive holdt orienteret om disse undersøgelser resultat.

Udvalget har også drøftet behovet for, at hyrevogne i fremtiden i et vist omfang kunne inddrages i den kollektive trafikbetjening. Det er for øvrigt allerede sket, bl. a. ved trafikbetjening af visse af vore provinslufthavne. Udvalget har her ikke afsluttet sine overvejelser.

Det er jo ikke ukendt, at hyrevogne i et vist omfang virker som en slags budcentraler, når det drejer sig om hurtig udbringning af småpakker, medicin m. v. Jeg er klar over, at vi her er inde på et problemområde, bl. a. i relation til postloven og lov om omsætningsafgift for motorkøretøjer. Vi finder